

A KÚRIA
ELNÖKHELYETTESE

2021.EI.IV.H.35/2.

A Magyar Helsinki Bizottság
részére

kmt+request-19417-e774855d@kimittud.org

Tárgy: közérdekű adatigénylés

Tisztelt Adatigénylő!

A Kúriához 2021. december 23-án előterjesztett közérdekű adatigénylésével kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom.

Beadványában az alábbi kérelmeket terjesztette elő:

„1/A. Mi indokolta a Kúria ügyelosztási rendjének módosításait 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben?

1/B. Volt-e olyan módosítás, amelyet előzetesen írásban nem indokoltak, ha igen, mennyi és mely módosítások voltak ezek?

2. Milyen intézményes megoldások biztosítják a Bszi. alábbi, az eredeti 9. §-hoz fűzött indokolásban foglalt garanciális szabály érvényesülését a gyakorlatban? »A törvény – a régi Bszi.-ben foglaltaknak megfelelően – változatlanul rögzíti, hogy az ügyelosztási rendet a tárgyévet megelőző év december 10. napjáig kell meghatározni, mivel fontos érdek fűződik ahhoz, hogy az ügyelosztási rendek valóban határidőre elkészüljenek, hiszen ehhez kapcsolódik annak megállapíthatósága, hogy ki tekintendő a 'törvény által rendelt bíró'-nak. A határidő megjelölésének az a célja, hogy év közben korlátlanul ne változzon az ügyelosztási rend, mivel egy stabil ügyelosztási rend mellett érvényesülhet megfelelően a törvényes bírótól való elvonás tilalmának követelménye.«

3/A. Kérjük, hogy bocsássák rendelkezésünkre a Kúria ügyelosztási rendjével kapcsolatban a bírói tanács és a kollégium törvényben [a Bszi. 9. § (1) bekezdésében] megállapított hatáskörben megfogalmazott véleményét a 2019., 2020. és 2021. évben eszközölt valamennyi módosítás kapcsán.

3/B. Amennyiben ennek bármilyen akadálya van, kérjük, közöljék az előző kérdés tárgykörével kapcsolatban az alábbiakat:

(a) milyen határidővel biztosított lehetőséget a Kúria elnöke a bírói tanács és a kollégium részére a vélemény megformálására?

(b) minden alkalommal fogalmazott-e meg véleményt a bírói tanács és/vagy a kollégium,
(c) volt-e olyan, amikor a módosítással nem értett egyet a véleményező szerv, az egyet nem értés esetén került-e sor az ügyelosztási rend olyan módosítására, amellyel a véleményező szerv már egyetértett.

4. Hogyan értelmezi a gyakorlatban a Kúria a Bszi. 11. § (1) bekezdése szerint az »érintettek« fogalmát, azaz a bírósági alkalmazottakon kívül, az állampolgárok ismertetésére vonatkozó kötelezettséget jelent-e az idézett szakaszban foglalt rendelkezés?

5. Mikor és milyen módon történt meg az ügyelosztási rend 2019., 2020. és 2021. évi módosításainak hatálybalépését megelőzően az ügyelosztási rend ismertetése a Bszi. 11. § (1) bekezdés szerint?

6/A. Hány alkalommal történt eltérés a Bszi. 9. § (2) bekezdése szerint az ügyelosztási rendtől 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben?

6/B. Mi indokolta az ügyelosztási rendtől történő eltérést? Amennyiben az adott évben tíznél több ilyen döntésre került sor, akkor kizárólag az adott naptári év utolsó tíz döntésével kapcsolatban kérjük a választ.

6/C. Tájékoztatják-e a peres feleket arról, hogy ha az ügyükben eljáró tanács eltér az ügyelosztási rend által meghatározott tanácstól? Amennyiben tájékoztatják őket, milyen módon történik meg a tájékoztatás? Ismertetik-e az eltérés indokolását is a peres felekkel?

7/A. Hány alkalommal történt eltérés az ügyelosztási rendtől a Bűsz. 32. § (1) bekezdése alapján az egyenletes munkateher biztosítása vagy az ügghátralék feldolgozása érdekében 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben?

7/B. Ha igen, ki és milyen szempontok alapján választotta ki azokat az ügyeket, amelyek átosztásra kerültek? Ki és milyen szempontok alapján választotta ki azt a tanácsot (egyesbíró), amelyikhez az ügyeket átosztották? Amennyiben az adott évben tíznél több ilyen döntésre került sor, akkor kizárólag az adott naptári év utolsó tíz döntésével kapcsolatban kérjük a választ.

8/A. 2021. október 1. napjától hatályos ügyelosztási rend szerinti P.IV. tanáccsal kapcsolatban kérjük szíveskedjenek tájékoztatni az alábbiakról:

– milyen szabály alapján/kinek a döntése alapján dől el az, hogy egy konkrét ügyben ki lesz a tanács elnöke?

– milyen szabály alapján/kinek a döntése alapján dől el az, hogy egy konkrét ügyben ki lesz az előadó bíró?

– milyen szabály alapján/kinek a döntése alapján dől el az, hogy egy konkrét ügyben ki lesz a tanács harmadik tagja?

8/B. A 2021. október 1. napjától hatályos ügyelosztási rend szerinti K.IV. tanáccsal kapcsolatban kérjük szíveskedjenek tájékoztatni az alábbiakról:

– milyen szabály alapján/kinek a döntése alapján dől el az, hogy egy konkrét ügyben ki lesz a tanács elnöke?

– milyen szabály alapján/kinek a döntése alapján dől el az, hogy egy konkrét ügyben ki lesz az előadó bíró?

– milyen szabály alapján/kinek a döntése alapján dől el az, hogy egy konkrét ügyben ki lesz a tanács harmadik tagja?

9/A. Ügyszám szerint mely ügyekben járt el öttagú tanács a Kúrián a Be. 13. § (5) bekezdése alapján 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben?

9/B. Ügyszám szerint mely ügyekben járt el öttagú tanács a Kúrián a Pp. 9. § (5) bekezdése alapján 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben?

9/C. Ügyszám szerint mely ügyekben járt el öttagú tanács a Kúrián a Kp. 8. § (6) bekezdése alapján 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben?"

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 1. §-a értelmében e törvény célja a hatálya alá tartozó tárgykörökben az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon.

E célt és az Infotv. tételes rendelkezéseit szem előtt tartva mindenekelőtt utalok arra, hogy az Ön által megjelölt kérdések meghatározó részére a válasz a Kúria mindenkor hatályos ügyelosztási rendjéből kiolvasható. Az ügyelosztási rendet a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 9-11. §-ainak megfelelő tartalommal és eljárásrend szerint – a bírói tanács és a kollégium véleményének ismeretében – a Kúria elnöke határozza meg. Mind a jelenleg hatályos, mind a korábbi ügyelosztási rendek elérhetők a bíróságok központi internetes honlapján, a Kúria által közzéteendő közadatok körében a következő hivatkozás útján: <https://kuria-kozadatok.birosag.hu/kozerdeku-adatok/tevenysegre-mukodesre-vonatkozó-adatok/a-szerv-alaptevenysege-feladat-es-hataskore>. A továbbiakban azokat a kérdéseket érintően, amelyeket vagy a Bszi. vagy az ügyelosztási rend egyértelműen rendez, kizárólag az említett jogforrásokra hivatkozom.

Az 1/A. kérdésben megjelölt ügyelosztási rend változások elfogadását minden esetben személyi és jogszabályi változások, illetve az ügyérkezés miatt ügyelosztás optimalizálása indokolta. Így például több esetben a módosítás a kollégiumokban a bírák nyugdíjba vonulása miatt megüresedett státuszok bírói pályázatok útján történő betöltése miatt vált szükségessé. Mindemellett 2020-ban és 2021-ben a jogalkotó számos olyan – a Kúria alaptevékenységeit és eljárásait nagyban befolyásoló vagy éppen új eljárást a Kúriához telepítő – jogszabályt fogadott el, amelyek szükségessé tették az ügyelosztási rend módosítását. Ilyen változást iktatott be például nemrégiben az Európa Tanács Velencei Bizottsága ajánlásaira figyelemmel a jogalkotó az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról 2021. évi CXXXIV. törvénnyel. Megemlíthető még az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXV. törvény, valamint az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény is.

Az 1/B. kérdést érintően csupán röviden jelzem, hogy az ügyelosztási rendet a fentebb már hivatkozott Bszi. szabályok alapján a bíróság – jelen esetben a Kúria – elnöke határozza meg, az esetleges módosításokat (a különböző időállapot szerint hatályos ügyelosztási rendek tervezetét) írásban indokolni nem kell.

A 2. kérdéssel kapcsolatban felhívom szíves figyelmét, hogy az említett határidő a Bszi. szabályaiban – 2020. április 1-től – már nem szerepel, ebből következően a kérdés nem értelmezhető. Megjegyzendő, hogy a Bszi. 9. § (1) bekezdése 2020. április 1-ig a decemberi határidő betartása mellett az ügyelosztási rend módosítását szolgálati érdekből vagy a bíróság működését érintő fontos okból évközben is lehetővé tette. A teljesség kedvéért annyi említhető meg, hogy a törvényi garanciák betartását a gyakorlatban minden esetben a Bszi. fentebb említett szabályainak megtartása biztosítja.

A 3/A-3/B. kérdéseket illetően tájékoztatom, hogy a Kúria kollégiumai, illetve a bírói tanács írásos véleményt nem ad, a tagok észrevételeiket – összhangban a hatályos jogszabályi rendelkezésekkel – az ügyelosztási rend szóbeli vitája során fejtik ki. E tanácskozások és az azokról készült jegyzőkönyvek nem nyilvánosak, ezért azok közérdekű adatként nem adhatók

ki. Ugyanakkor a 2022. január 1-től hatályos ügyelosztási rendben – a Kúria működésének fokozottabb átláthatósága érdekében – a korábbiakhoz képest már tartalmazza, hogy azt a kollégiumok, illetve a bírói tanács milyen arányban támogatta (lásd az ügyelosztási rend 31. oldalán). Természetesen a Kúria elnöke minden esetben kellő időt biztosít az ügyelosztási rend tervezetének áttekintésére, a közelmúltban számos esetben volt példa arra, hogy a szóbeli tanácskozást követően a végleges verzió az észrevételek alapján részben eltért az eredeti tervezettől. A bírói tanács minden esetben a kollégium tagjai véleményének figyelembevételét követően támogatta a Kúria elnöke által meghatározott ügyelosztási rendet.

A 4. kérdésben hivatkozott, a Kúria a Bszi. 11. § (1) bekezdése szerinti „*érintett*” fogalma körébe nem érti az állampolgárokat. A Kúria az elfogadott ügyelosztási rendet minden esetben határidőben közzéteszi, ugyanakkor ennek tartalmát érintően a jogkereső közönség nem tehet észrevételt.

Az 5. kérdésben említett ismertetési kötelezettségének a Kúria a már említett honlapon történő közzététellel tesz eleget az ügyelosztási rend hatálybalépését megelőzően.

A 6/A. kérdésre nem áll módomban választ adni tekintettel arra, hogy a Kúria erről nyilvántartást nem vezet, a kért adatok nem állnak rendelkezésre, ezért közérdekű adatként történő kiadásuk nem kérhető. A kért adatok összeválogatása, rendszerezése egyedi kigyűjtést, adatfeldolgozást, kimutatások készítését igényelné, ami új adatösszesség létrehozását jelentené. Az adatkezelő az Infotv. alapján azonban a közérdekű adatigény teljesítése érdekében nem köteles maga előállítani a kért adatokat.

Az Alkotmánybíróság 13/2019. (IV. 8.) határozatában is hangsúlyozta, hogy „az adatkezelő nem köteles adatgyűjtésre, illetve az általa kezelt adatok összevetése útján új, minőségileg más adat, adatsor előállítására. Az adatigénylő továbbá nem formálhat jogot arra, hogy helyette más végezze el az egyébként hozzáférhető adatok leválogatását.”

Mindezekből következően a kért formában nem kezelt, illetve nem csoportosított adatokból, a közérdekű adat kiadása iránti kérelemben meghatározott szempontok szerint szűrt és összeválogatott adatokat tartalmazó, kizárólag az adatigénylés teljesítésére szolgáló új adatbázis előállítására a Kúria nem köteles.

A 6/B. kérdés körében ismételtlen csupán arra utalok, hogy az ügyelosztási rendtől való eltérés eseteit a Bszi. 11. § (2) bekezdése és az ügyelosztási rend tartalmazza (lásd az ügyelosztási rend III.4. pontját a 3-4. oldalon), az eltérésre minden esetben az ott megjelölt okok valamelyike miatt kerülhet sor. Az eltérésekről a Kúria nyilvántartást nem vezet, ezért visszautalok a 6/A. pontban feltett kérdésre adott válaszomra.

A 6/C. kérdéssel összefüggésben tájékoztatom, hogy e vonatkozásban sem a Bszi., sem a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (Büsz) e körben tételes rendelkezést nem tartalmaz, a követendő eljárásrendről az ügyelosztási rend II.4.3. pontja ad eligazítást.

A 7/A-7/B. kérdést illetően utalok a 6/A. kérdésre adott válaszomra.

A 8/A-8/B. szám alatt feltett kérdésére tájékoztatom, hogy az egyes tanácsok tagjait az ügyelosztási rend tartalmazza. Egy konkrét tanácscon belül a tanácselnökök közötti ügyelosztást,

illetve az előadó bíró tanácson belüli kijelölését az ügyelosztási rend V.4. és VI.4. pontja szabályozza.

Végezetül a 9/A-9/C. kérdéseket érintően felhívom szíves figyelmét, hogy a kért adatokról a Kúria nyilvántartást nem vezet, ezért azok kiadása – a korábban a 6/A. kérdés körében már ismertetett okokból – nem kérhető.

Tájékoztatom, hogy amennyiben egy éven belül azonos adatkörre irányuló adatigénylést nyújt be ismételtlen – feltéve, hogy az azonos adatkörbe tartozó adatokban változás nem állt be – annak az Infotv. 29. § (1a) bekezdése alapján a Kúria nem köteles eleget tenni.

A közérdekű adat megismerésére vonatkozó igény elutasítása (nemteljesítése) miatt bírósághoz fordulhat; a pert az igény elutasításának közlésétől (kézhezvételétől) számított harminc napon belül kell megindítani az igényt elutasító közfeladatot ellátó szerv – ebben az esetben tehát a Kúria – ellen a Fővárosi Törvényszéken.

Budapest, 2022. január 6.

Tisztelettel:

Bne! de le U
Böszörményiné dr. Kovács Katalin

